

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КРЕДИТНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
ФІНАНСОВОГО РИНКУ В УМОВАХ КРИЗОВИХ
ЯВИЩ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ»**

*присвячена 80-річчю кафедри банківської справи,
85-річчю Кредитно-економічного факультету
та 95-річчю Одеського національного економічного університету*

(м. Одеса, 15 – 16 квітня 2016 року)

.....

**ODESSA NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
FACULTY OF CREDIT AND ECONOMICS
DEPARTMENT OF BANKING**

International scientific and practical Internet conference

**“ACTUAL ISSUES OF THE FINANCIAL MARKET
FUNCTIONING IN THE CONDITIONS OF THE CRISIS
IN GLOBAL ECONOMY”**

*devoted to the 80th anniversary of the Department of Banking,
85th anniversary of the Faculty of Credit and Economics
and 95th anniversary of Odessa National Economic University*

(Odessa, Ukraine, 15 – 16 of April, 2016)

ОДЕСА – 2016 – ODESSA

УДК 336
ББК 65.9(4Укр)26

А 43 Актуальні питання функціонування фінансового ринку в умовах кризових явищ світової економіки: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Одеса 15-16 квітня 2016 р.): Банківська система України в епоху внутрішніх і зовнішніх потрясінь: теоретичні, організаційні та правові аспекти. Монетарна політика та регулювання: світовий досвід і вітчизняні перспективи. Регіональні виміри взаємодії фінансового ринку та реального сектору національної економіки. Теорія і практика обліково-аналітичного забезпечення розвитку суб'єктів господарювання та фінансово-кредитних установ. Світовий ринок і економіка України: Інтеграція та партнерство в кризових умовах. Теорія та історія соціально-економічного розвитку України, Польщі та світу. Філософія та психологія фінансів і економічної поведінки. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 432 с.

Наукові праці, що представлені в цьому збірнику, присвячені теоретичним, організаційним та правовим проблемам функціонування банківської системи, світовому досвіду і вітчизняним перспективам монетарної політики та регулювання, регіональним вимірам взаємодії фінансового ринку та реального сектору національної економіки, теорії та практиці обліково-аналітичного забезпечення, інтеграції та партнерству світового ринку й економіки України, Польщі та Болгарії, теорії та історії соціально-економічного розвитку України та світу, філософії та психології фінансів й економічної поведінки.

Конференція проводиться кафедрою банківської справи Одеського національного економічного університету. Видання розраховане на дослідників, викладачів і студентів економічних спеціальностей, практикуючих фінансистів, юристів, аналітиків, працівників органів державного управління.

Тези доповідей подано в авторській редакції. Усю відповідальність за достовірність і коректність змісту несуть автори. Редакційна колегія може не поділяти повністю або частково думки авторів.

Організатори конференції та редакційна колегія:

Завадська Д.В. к.е.н., доцент кафедри банківської справи, Шелудько С. А., викладач кафедри банківської справи

Члени редакційної колегії:

Кузнєцова Л. В., д.е.н., професор
Коваленко В. В., д.е.н., професор
Рябініна Л. М., д.е.н., професор
Завадська Д. В., к.е.н., доцент
Жердецька Л. В., к.е.н., доцент
Сергєєва О. С., к.е.н.; старший викладач
Шелудько С. А., викладач

Рекомендовано до друку Вченою радою Одеського національного економічного університету (протокол № 8 від «25» травня 2016 р.)

© ОНЕУ, 2016
© Автори тез, 2016

Холодилова А.О.	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНИХ УСТАНОВ В УКРАЇНІ	178
Шевцов Ю.О.	
БАНКІВСЬКА СИСТЕМА: ІНТЕГРАЦІЯ ТА ПАРТНЕРСТВО В МЕЖАХ ФІНАНСОВОГО РИНКУ	180
Шевцова О.Й.	
ФІНАНСОВИЙ РИНОК УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ	184
Шелудько С.А.	
«ВАЛЮТНА ПАСТКА» ДЛЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ТА ПОШУК ШЛЯХІВ ЇЇ УНИКНЕННЯ	186
РЕГІОНАЛЬНІ ВИМІРИ ВЗАЄМОДІЇ ФІНАНСОВОГО РИНКУ ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Бондар Є.І.	
СТРАХОВИЙ НАГЛЯД ТА ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА РИНКУ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ	193
Гайдук Л.А.	
РЕГІОНАЛЬНІ ФІНАНСОВІ МЕРЕЖІ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	195
Гудзь Т.П.	
ВПЛИВ КОН'ЮНКТУРИ ВАЛЮТНОГО РИНКУ НА ФІНАНСОВУ РІВНОВАГУ ПІДПРИЄМСТВА	199
Копилук О.І., Музичка О.М.	
РЕЙТИНГУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ	203
Майстер А.В.	
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	207
Макуха С.М.	
ВЗАЄМОДІЯ ВИРОБНИЧОГО ТА БАНКІВСЬКОГО КАПІТАЛУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	210
Мегіль Т.К.	
БЮДЖЕТУВАННЯ В СИСТЕМІ ПЛАНУВАННЯ СЛУЖБИ МАРКЕТИНГУ	213
Остапенко В.М.	
РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	216
Топалова І.А.	
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ	220

підприємства, як структурної одиниці, в економічну систему регіону, країни, світу. Однак, для забезпечення ефективного функціонування підприємства в довгостроковій перспективі, необхідно, щоб внутрішнє наповнення цієї оболонки відповідало зовнішній реалізації. Іншими словами, запропонований підхід планування на промисловому підприємстві був би неповним, якби в ньому не враховувалися внутрішні фінансові потоки організації, була б відсутня система їх планування і контролю.

Список використаних джерел:

1. Захарченко В. И. Служба маркетинга в системе управления предприятием в переходной период [Текст] / В. И. Захарченко // Машиностроитель, 1998. – № 11 – 12. – С. 32 – 35.

2. Захарченко В. И. Показатели эффективности службы маркетинга [Текст] / В. И. Захарченко, Е. Е. Мазур // Фондовый рынок, 2001. – № 12. – С. 6 – 7.

3. Захарченко В. И. Показатели эффективности службы маркетинга [Текст] / В. И. Захарченко, Т. С. Кузьмина // Машиностроитель, 2001. – № 8. – С. 38 – 39.

4. Перерва П.Г. Управление маркетингом на машиностроительном предприятии [Текст] / П. Г. Перерва. – Харьков: Основа, 1993. – 288 с.

JEL G32

Остапенко Вікторія Миколаївна,

*к.е.н., викладач кафедри управління фінансовими послугами
Харківського національного економічного університету
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ ПРОЄКТІВ ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

Розглядаються напрями реалізації та фінансування проєктів публічно-приватного партнерства в Україні за обсягами та сферами господарської діяльності. Виділено проблеми, які перешкоджають впровадженню проєктів публічно-приватного партнерства в Україні.

Ключові слова: *публічно-приватне партнерство, проєкт, фінансування, держава, приватний сектор, фінансова політика*

Реформування фінансової політики держави в контексті активізації взаємодії держави та приватного сектора передбачає формування партнерських відносин, що має на меті забезпечити фінансування, будівництво, відновлення, управління або надання суспільних послуг.

У західній науковій літературі з новими формами міжсекторної співпраці найчастіше пов'язують поняття «Public-Private Partnerships» – публічно-приватне партнерство (ППП), в якому традиційні форми передачі державної власності у власність приватного сектора поступово замінюються ієрархічними формами управління, хоча при цьому в рамках державної власності відбуваються істотні інституціональні перетворення, що дозволяють розширити участь приватного бізнесу у виконанні частини соціальних, економічних, організаційних, управлінських та інших функцій держави й місцевого самоврядування.

У сучасному розумінні публічно-приватне партнерство є суспільно й економічно ефективною формою співпраці, адже воно поєднує переваги держави та приватного сектора. На сьогоднішній день PPP дозволяє реалізувати можливості приватно-підприємницької ініціативи, зберігаючи при цьому контрольні й регулюючі функції держави в соціально значимих секторах економіки.

Незважаючи на законодавче підґрунтя та існування окремих форм співпраці держави і приватного сектора, заснованих на принципах публічно-приватного партнерства, українська економіка знаходиться тільки на початку складного процесу використання публічно-приватного партнерства в масштабних суспільних програмах. Слід зазначити, що відповідно до Закону [1], в Україні існує лише дві форми публічно-приватного партнерства, а саме концесії та спільні підприємства, що є різновидом «проектів зеленого поля».

Загальні обсяги фінансування у PPP в Україні протягом 1990-2014 р. становили лише 25 млрд. дол. США (1,15% загальносвітового обсягу фінансування PPP), з яких переважна більшість припадала на транспорт та телекомунікації (46% та 44% відповідно). Загалом, немає стійкої тенденції до розширення фінансування PPP. Лише сфера телекомунікації відзначається відносно систематичним фінансуванням протягом 1992–2014 рр., що пояснюється стратегією держави на розвиток інформаційного суспільства [2].

Щодо об'єктів комунальної власності укладено 203 договори концесії та 18 договорів про спільну діяльність, в основному у сфері надання житлово-комунальних послуг, таких як забезпечення водопостачання жителів селищ, виробництва та постачання тепла й електроенергії, забезпечення послуг зі збору і вивозу сміття, надання послуг у житлово-експлуатаційній сфері [3]. Потенціал PPP в Україні реалізується недостатньою мірою, про що свідчать показники обсягів фінансування. За даними центральних та місцевих органів виконавчої влади [3] в Україні станом на кінець 2014 року на засадах публічно-

приватного партнерства реалізується 243 проекти (210 договорів концесії, 33 договори про спільну діяльність) (табл. 1) [3]. Отже, найпоширенішою формою співробітництва між державним та приватним секторами залишається концесія. Щодо об'єктів державної власності укладено 7 договорів концесії та 15 договорів про спільну діяльність.

Таблиця 1

Сфери господарської діяльності, в яких реалізується публічно-приватне партнерство

Галузь / сфера	Органи державної влади		Органи місцевої влади	
	К-ть	%	К-ть	%
оброблення відходів	116	47,7	32	9,97
збір, очищення та розподілення води	79	32,5	103	32,09
будівництво та/або експлуатація автострад, доріг, залізниць, злітно-посадкових смуг на аеродромах, мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітенів, морських і річкових портів та їх інфраструктури	17	7	8	2,49
виробництво, транспортування і постачання тепла та розподіл і постачання природного газу	7	3	47	14,64
виробництво, розподілення та постачання електричної енергії	5	2,1	4	1,25
пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування	3	1,2	8	2,49
управління нерухомістю	2	0,8	10	3,12
туризм, відпочинок, рекреація, культура та спорт	1	0,4	32	9,97
забезпечення функціонування зрошувальних і осушувальних систем	1	0,4	2	0,62
охорона здоров'я			4	1,25
інші	12	4,9	71	22,12
Всього	243	100	321	100

За даними статистичного опитування [4] респондентами здійснено ранжування факторів, які перешкоджають та створюють несприятливе середовище для реалізації ППП в Україні та причин, через які проекти ППП не були запроваджені. Відповідно до рейтингу, що був розрахований на основі частоти згадування та рівня важливості, найвагомішими чинниками було визначено законодавчі та регуляторні

проблеми, відсутність фінансування та відсутність взаємодії між сторонами.

Ініціативи ППП не лише здатні зберегти державні фінансові ресурси, але й, що набагато важливіше, дозволяють державному сектору досягти високого рівня ефективності, який природно є притаманним виключно приватному сектору економіки. Враховуючи це в ППП основну увагу слід приділяти системі формування, структуруванню та перерозподілу фінансових ресурсів, які мають відповідати сучасним реаліям та забезпечувати зв'язок між отриманням очікуваного соціально-економічного ефекту та формуванням фінансових ресурсів.

Отже, можна виділити перешкоди, що не дозволяють на даному етапі успішне практичне впровадження ППП:

- невпевненість приватних партнерів щодо виконання своїх фінансових зобов'язань у довгострокових проектах;

- відсутність гарантій виконання фінансових зобов'язань щодо проектів ППП на весь термін їх реалізації з боку держави, що пов'язано з щорічним затвердженням бюджету та корегуванням бюджетних програм;

- відсутність податкових і митних пільг для реалізації ППП, що знижує їхню привабливість для приватних партнерів.

Таким чином, складність процесу становлення публічно-приватного партнерства пов'язано із відсутністю теоретичних та практичних засад публічно-приватного партнерства на законодавчому рівні. В той же час успішна реалізація публічно-приватного партнерства, в першу чергу, залежить від можливостей формування та ефективності використання фінансових ресурсів, що уособлено у фінансовому потенціалі ППП. Для зменшення впливу вказаних перешкод необхідно формування правових, організаційно-економічних, інституціональних і, в першу чергу, фінансових механізмів публічно-приватного партнерства, що створюватиме управлінське, консультативне, інформаційне та, насамперед, фінансове забезпечення ефективної реалізації публічно-приватного партнерства.

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство [Електронний ресурс] : Закон від 01.07.2010 № 2404–VI. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.

3. Private Participation in Infrastructure Projects Database [Electronic resource] / The World Bank Group. – Access mode: <http://ppi.worldbank.org>.

4. Бесєдіна О. С. Базове опитування про поінформованість щодо державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / О. С. Бесєдіна, Д. Л. Нізалов, Р. В. Семко // Програма розвитку ДПП. Агентство США з міжнародного розвитку (USAID). – Режим доступу : <http://ppp-ukraine.org/wp-content/uploads/2014/11/5PPP-Awareness-Survey-Ukr.pdf>.

JEL O18

Топалова Ірина Анатолівна

пошукувач

*Інститут проблем ринку та економіко-екологічних досліджень
м. Одеса, Україна*

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ РЕГІОНУ

Розглядається питання формування стратегії інноваційного розвитку регіону. В сучасній ситуації очевидна необхідність оновлення державної економічної політики на основі розвитку території. Забезпечити комплексний регіональний розвиток можливо при умові реалізації процесів децентралізації при перерозподілі повноважень та ресурсів. В цьому зв'язку для комплексного розвитку території держави слід визначити пріоритетні напрямки здійснення регіональної політики, які не можуть обмежуватись конкретними програмами тих чи інших регіонів.

Ключові слова: *регіон, інноваційне зростання, стратегія, територія, інвестиції.*

Стратегія є більш загальним документом по зрівнянню з програмою розвитку. Останнім часом дуже багато часу приділяється питанням стратегічного розвитку регіонів. Для цих цілей активно запозичуються корпоративні технології стратегічного управління, які витікають із того, що на майбутній стан тої чи іншої території можливо впливати, якщо поставити позитивні цілі та спланувати дії по досягненню нового якісного стану цих територій, що забезпечує відповіді на глобальні та національні виклики. Проте впровадити інструменти стратегічного управління в регіонах набагато складніше ніж у пануючих суб'єктах. Регіон – це слабо структуроване та не об'єднане однією метою утворення, в межах якого не погоджено,